

СТЕПАН МИКИТКА

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО

З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ

ВИЗНАЧНОГО ВЧЕНОГО Й ГРОМАДЯНИНА

Филадельфія — 1955

Накладом Гуртка Приятелів

У 75-РІЧЧЯ НАРОДИН
ВОЛОДИМИРА
ДОРОШЕНКА

Всеческитому О. Мун. Др.
7. Кабарков
Віч Баран

Benjamin D. Jones

СТЕПАН МИКИТКА

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО

З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ

ВИЗНАЧНОГО ВЧЕНОГО Й ГРОМАДЯНИНА

З передмовою

Проф. Д-ра Олександра Оглоблина

Ф и л а д е л ф і я — 1955

Накладом Гуртка Приятелів

Доповнена відбитка
із щоденника „Америка“
з 1955 р.

ЛЮДИ НОВОЇ УКРАЇНИ

Історик звик мати діло з „людьми Старої України“ — тими українськими діячами XVIII століття, що пережили руїну Другої Української Держави — Гетьманщини.

Задивлені в минуле, вони намагалися коли не відродити його, то бодай вдержати рештки української державности, зберегти традицію давньої сили й величі українства, отую „немерцяющую славу козацькую“ (П. Симоновський). Вони народжені й породжені були тою славою, в проміннях її жили й, спогадом її надхненні, передали нащадкам прапор вільної України.

Але історики, сучасники й учасники своєї доби, не вільно не помічати тих українських діячів, що народилися в умовах найбільшого занепаду українського національно-державного життя, в часи, коли й чужим, і навіть своїм здавалося, що Україна неминуче „вмерти мусить“. Вони виховувалися серед повного й бруталного поневолення своєї батьківщини, розшарпання її національної території, заборони її культури й мови, заперечення навіть її історії. Скільки українських душ було загублено в ті підлі й скупі часи!

І ось, серед тої темряви й пітьми, історик бачить світлі вогники — як же небагато їх було! — ті щирі й чесні українські душі, що не закопали талант свій у землю, не примирилися з чужим ярмом і, жертвуючи всім — кар'єрою, маєтком, добробутом, ріднею, а нерідко і власним життям, пішли шукати шляхів до Нової України. Вони не знали ні тих шляхів, ні тої України. Чимало з них побачили її згодом не такою, якою вона ввижалася і мріялася їм. Ще більше не побачили її зовсім. І все ж вони, ці люди Нової України, раз ставши на цей шлях — шлях до неї — тим шляхом ішли до кінця.

Саме цим, новим українським шляхом пішов удосвіта молоденький студент з Полтавщини, нащадок старого козацько-гетьманського роду. З малих літ і до глибокої сивизни, віддав Володимир Дорошенко своє життя українству, українській науці й культурі, українському національно-державному визволенню, українському соборному єднанню. Важкий і тернистий був його

шлях. Помста ворогів українства чигала на його життя, смерть
нераз зазірала йому в очі.

Але Володимир Дорошенко з цього шляху не зійшов. І за це
йому, одному з найкращих людей Нової України, — слава і честь!

А Панові Степанові Микитці, кол. Директорові Друкарні
Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, що так дбайливо
й любовно склав оцю невеличку, але як-же цінну книжечку, щира
подяка належить і від сучасників, і від майбутніх поколінь.

О л е к с а н д е р О г л о б л и н

5. VI. 1955.

ВСТУП

Дня 3. жовтня 1954 р. сповнилося 75 років життя Володимирові Дорошенкові, дійсному членові НТШ і УВАН, директорові відомої у світі бібліотеки НТШ, авторові цілої низки цінних праць з обсягу українознавства, зокрема бібліографії, визначному журналістові й українському патріотові.

Та з сумом треба відмітити, що Ювілей цього визначного Науковця і Громадянина не був відзначений так, як Він на це заслужив собі своїм трудящим життям. Правда, відбулися скромні свята в рамках засідання Виділу НТШ та УВАН у Нью Йорку і сходини Літ.-Мистецького Т-ва в Філадельфії, але вони мали замкнений характер і ширший загаль про сам ювілей нічого не знав. Додавши, що досьгодні не появилася ніодна стаття з приводу 75-ліття Вол. Дорошенка, написана компетентним автором, дозволю собі, як один із його ближчих знайомих і колишніх співпрацівників НТШ, накреслити ці рядки, користуючись матеріялами (між ними й доволі багатим післявоєнним архівом Вш. Ювілята), які дали б повний образ діяльності й характеристики особи Ювілята.

ЖИТТЄПИС ЮВІЛЯТА

Володимир Дорошенко народився 3. жовтня 1879 р., в Петербурзі як син військового лікаря, Віктора Дорошенка і Олександри з Левитських, сім'ї, що виводиться від бічної лінії роду гетьмана Дорошенка. Ріс і виховувався на Полтавщині, в селі Білоцерківці, в маєтку батька, куди батько перенісся в 1880 р. на посаду земського лікаря.

Середню освіту здобув у класичній гімназії, в місті Прилука, скінчивши її з відзначенням (срібна медаль), а вищу на університеті в Москві, на правничому та історично-філологічному факультетах. В. Дорошенко належав до тайного українського гуртка у гімназії, та до Української Студентської Громади в університеті й був їхнім бібліотекарем. Від оснування РУП (1900) був її членом. Під час університетських студій брав діяльну участь у студентському русі й був за те вязнений та висланий „на родину“ під догляд поліції. В липні 1904 р. виїхав до Львова на курси українознавства, влаштовані проф. Мих. Грушевським, по закінченні курсів цілий місяць серпень мандрував по Гуцульщині, а потім цілий вересень прожив на Бойківщині. Ця поїздка дала Ювілятові змогу ближче пізнати життя галицьких Українців — інтелігенції й народу. По скінченні університету вступив на службу до Статистичного Бюро Полтавського Губерніяльного Земства в 1905. році.

З початком 1907. року був притягнений до одного з т. зв. „ліквідаційних“ процесів, через провокаційні заходи й засоби адміністрації, яка Вол. Дорошенка з головного свідка оборони зробила... головного обвинуваченого в убивстві колишнього воєнного генерал-губернатора, ген. Полковнікова. Заарештований, просидів до весни 1908. року, в полтавських і київських тюрмах, тричі ставав перед воєнним судом, чудом майже уникаючи засуду. Випущений на волю, мусів негайно емігрувати, бо прокуратор спротивився вердиктові суду й Головний Воєнний Трибунал у Петербурзі скасував звільняючий присуд, визначаючи нову розправу. (Про цей кошмарний процес помістив докладний спогад один із обвинувачених Василь Яроцький у ко-

тромусь із чисел видаваного В. Бурцевом перед 1-ою світовою війною журналу „Былое“).

Не бажаючи ставляти своє життя на карту — виїхав нелегально до Галичини, де й осів настало у Львові. Про свій перехід до Галичини через зелену границю помістив Ювілят спогад в календарі „Світ“ 1926 р. „Як я переходив границю“. Тут, серед важких початкових умовин життя, від 1909. р. почав працювати в бібліотеці НТШ, спершу як денний працівник, а від 1910. р. як сталий службовик, виконуючи функцію завідача спеціально для нього створеного Бібліографічного Бюра. По уступленні проф. М. Грушевського з головства НТШ, новий Виділ зліквідував це Бюро й приділив Вол. Дорошенка помічником управителя бібліотеки, яким був дир. Іван Кривецький.

Щоб побільшити й заокруглити свої відомості з українознавства, вступає восени 1909 р. на філософічний факультет львівського університету, який кінчає в 1913 році. В університеті студіює історію України у проф. М. Грушевського, історію української літератури у проф. Ол. Колесси, українську мову й літературу у проф. К. Студинського, історію Галичини у проф. Ст. Томашівського й географію України у проф. Ст. Рудницького. В міжчасі (в 1911 р.) для поправки здоров'я, підірваного царською тюрмою, виїжджає до Швейцарії, де лікується в санаторії в Женеві, а опісля виїздить до Італії, де цілий місяць прожив на березі Адріатику. Побувши після цього ще трохи в Женеві, в поворотній дорозі задержується у Відні та Закопанім.

З вибухом I. світової війни 1914. р. виїздить, рятуючись перед Москалями, які зайняли Галичину, до Відня. Тут перебуває повних два роки, працюючи в „Союзи Визволення України“, якого був співосновником і членом Президії. В тому часі був теж головним редактором українських видань Союзу — „Вістника Союзу Визволення України“ та його окремих публікацій.

Восени 1916. р. вернувся до Львова на посаду управителя бібліотеки НТШ і керував нею до повороту дир. Кривецького, який був покликаний до військової служби в австрійській армії, а по розвалі Австрії перейшов до УГА і по переході воєнної кампанії повернувся в 1921 р. до Львова.

18. листопада 1918 р. дістає від Виділу НВШ відпустку й виїздить разом із д-ром Мироном Кордубою й Осипом Безпалком до Києва в дипломатичній місії до Гетьмана П. Скоропадського. В дорозі сильно перестудився й по приїзді до Києва захворів на „еспанку“. По виздоровленні працював в Українській Академії Наук як управитель канцелярії Неодмінного Секретаря Академії, проф. А. Кримського. При кінці січня 1919 р. виїздить разом із галицькими депутатами Тудового Конгресу до Стани-

славова, де працює в редакції офіціозу уряду ЗУНР, щоденнику „Республіка“, що його редагував Ів. Кривецький. По упадку ЗУНР вертається восени 1919 р. до Львова на свою посаду керівника бібліотеки НТШ.

Восени 1925 р. приятелі Володимира Дорошенка відсвяткували 25-ліття його літературно-наукової діяльності. Тоді В. Дорошенко одержав дуже багато привітів від наукових і громадських установ і організацій та окремих осіб, напр., від Всеукраїнської Академії Наук у Києві, Книжкової Палати в Харкові, Української Парляментарної Репрезентації у варшавському Соємі, тощо, а також від М. Грушевського й ін.

Восени 1929 року виїздить на зїзд словянських філологів у Празі, а після того удається на курацію до Карльсбаду. Після того перебуває якийсь час у Празі та відвідує місцеві бібліотеки — Національного Музею, Університетську й Міську, досліджуючи чеські Шевченкіяна та Франкіяна. В поворотній дорозі спиняється в Кракові, де студіює польські Шевченкіяна та Франкіяна в Ягайлонській бібліотеці. При цій нагоді відвідує Богдана Лепкого й проф. Івана Зелінського.

Від повороту дир. Кривецького до вересня 1937 р. Вол. Дорошенко був заступником директора бібліотеки, а коли дир. Кривецький зрезигнував через хворобу зі свого становища, Виділ НТШ заіменував Ювілята директором бібліотеки. На цьому становищі перебув він до квітня 1944. р., коли треба було полишити все й утікати на Захід.

За першої інвазії большевиків бібліотека НТШ була влучена в сітку бібліотек, обєднаних у Львівській філії Бібліотеки Академії Наук УССР, яку очолював директор-комуніст, з тим, що на чолі окремих бібліотек полишилися їхні колишні керівники. Це саме було й за Німців, які змінили тільки назву філії на „Львівська Державна Бібліотека“.

Гірко було Ювілятові дивитися, як нищили большевики бібліотеку НТШ, цей дорогий скарб українського народу, зібраний з таким трудом і посвятою, як „вилучували“ з неї твори „ворогів народу“, майже всі видання, які виходили в Західній Україні й на еміграції від року 1917., як парцелювали її збірки, вивозячи їх до Оссолінеум, що стало тоді центральним відділом львівської філії бібліотеки Академії Наук УРСР. За Німців привернено по змозі давніший стан, але з новим приходом большевики звели бібліотеку НТШ на нівець.

Але Ювілят уже не бачив, як нівечилася праця його і його попередників.

Опинившись на скитальщині, перебував В. Дорошенко спочатку в Празі, опісля в таборах Карльсфельді під Мюнхеном

і в Берхтесгадені, де працював у культурно-освітніх відділах, та дописував до різних скитальських часописів.

В половині жовтня 1949. р. прибув до ЗДА й оселився в Філадельфії. Тут займається літературно-науковою роботою, дописуючи до українсько-американських часописів і журналів, та працює в НТШ і в УВАН, де очолює Книгознавчі Секції. Від літа 1952 р. до осені 1954 р. працював у редакції щоденника „Америка“, як мовний редактор і коректор.

Для цілоти життєпису належить подати ще такі дані про Шан. Ювілята:

Від 1925. р. є дійсним членом НТШ, а від 1946. р. УВАН. Крім того був дійсним членом оцих українських наукових установ: Українського Наукового Т-ва в Києві, Українських Наукових Інститутів у Варшаві й Берліні та Українського Історично-Філологічного Т-ва в Празі.

На літературне поле виступив у 1900-1901 рр., будиши ще студентом університету, містячи короткі дописи, статейки й рецензії в „Літературно-Науковому Вістнику“, якого співробітником був увесь час його існування, та в „Київській Старині“. Осівши у Львові, бере діяльну участь у працях НТШ, а також у місцевій пресі — „Ділі“, „Економісті“, потім, по І. світовій війні, у „Впереді“, знов у „Ділі“, „Новому Часі“, журналах „Світ“, „Життя й Знання“ тощо.

В роках 1924—1939 редагує відомий календар-альманах „Дніпро“.

В рр. 1929—1935 бере близьку участь у редагуванні першої української енциклопедії — Української Загальної Енциклопедії — як член Редакційного Комітету, який очолював проф. Іван Раковський, а до якого належали ще д-р Михайло Рудницький і проф. Василь Сімович.

Загалом дотепер Ювілят співробітничав у понад 100 періодиках і альманахах, між якими є й такі, що назавжди залишили своє ім'я в історії української культури.

Під цю пору Ювілят є головою Бібліологічної Секції НТШ і Книгознавчої Секції УВАН у Нью Йорку та головою Літ.-Мистецького Т-ва у Філадельфії.

Вол. Дорошенко був особисто знайомий із багатьма визначними українськими діячами, письменниками, науковцями й мистцями, а чимало з них були його друзями. Василь Стефаник був його кумом — хрещеним батьком його доньки. Він, а також Марко Черемшина присвятили йому свої оповідання, а поети — Богдан Лепкий, С. Черкасенко й Ол. Кобець — свої вірші.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ЮВІЛЯТА

Хто мав нагоду колинебудь зустрічатися з Ювілятом, а ще більше, з Ним співпрацювати, мусить признати, що Володимир Вікторович, як Його загально називали, є людиною високої культури й милої товариської вдачі. Незвичайно працьовитий, чутливий на всі прояви громадянського життя, справжня „ходяча енциклопедія“, як його називали приятелі, а при тому всьому незвичайно скромний.

Та даймо слово Його добрим знайомим.

І так: Проф. д-р Микола Чубатий у „Слові про Автора“ книжки „Огнище української науки“ м. ін. пише:

„Мабуть ніхто з живих дійсних членів Наукового Товариства ім. Шевченка не є більш компетентний писати історію НТШ, як автор цього нарису...

„Мало хто з людей, звязаних із НТШ, знав так добре всі подробиці орлиного лету до сонця наукової правди тієї некоронованої Всеукраїнської Академії Наук, як саме він. Тому його нарис історії НТШ писаний не чорнилом, а кров'ю серця...

„Його всеукраїнський патріотизм огортав однаковою любов'ю як свою Полтавщину, так і Галичину. Перед Володимиром Вікторовичем ніхто із західних Українців не мав ніяких тайн, бо він був с в о ї м для всіх Українців Соборної України.

„Володимир Дорошенко — це ідеальний тип Українця-соборника, якого собі тільки можна бажати. Це ентузіяст української культури та її піонер аж до своїх нинішніх старших літ“.

А проф. Павло Зайцев, у тій же самій книжці, пише про Ювілята м. ін.:

„Бібліотека НТШ налічувала перед останньою війною 300 тисяч томів, і значна частина цього національного багатства, збираного планоно й систематично, була наслідком невсипущої праці цього безперечно найвидатнішого з наших бібліографів-бібліологів...

„Тяжко назвати когось іншого з членів НТШ, хто б віддав цій інституції стільки сил і енергії в безпереривній 40-літній праці... .

„Українські вчені, з яких ніодин не міг бібліотеки НТШ оминати, не мали більшого приятеля, більш безінтересовного колеги-помічника, як В. Дорошенко . . .

„Чужий будьякому педантизмові, будьякій односторонності, що так часто характеризують людей цього фаху, жвавий, веселий, життєрадісний, дотепний і для всіх приступний, він не тільки був добрим духом і душею бібліотеки, а знаходив час і для праці, як історик літератури, критик, історик культури, передусім — бібліограф-бібліолог . . .

„Його ерудиція придбала йому пошану всіх учених, у тому й чужинців . . .“

Проф. Ілько Борщак у своєму журналі „Україна“ ч. 4, за 1950 рік, в статті про В. Дорошенка з нагоди 70-ліття Ювілята м. ін. стверджує:

„ . . . Скільки українських науковців користали з допомоги й порад В. Дорошенка в царині бібліографії! Одні з них льояльно зазначили це в своїх працях, інші промовчували . . . Але майбутній історик легко знайде в останніх сліди Дорошенкового співробітництва . . .

Закінчуючи статтю побажанням Ювілятові, проф. І. Борщак називає його „князем української бібліографії“.

З Ювілятом запізнався я в 1920 р., ще як молодий юнак у друкарні „Діла“, куди він часто заходив. Декілька років пізніше (1924) зустрічалися ми вже частіше в приміщенні Видавничої Кооперативи „Друкар“, що видавала півмісячник „Світ“, в якому Вол. Дорошенко містив часто свої нариси.

Та найкраще придивитися до праці Ювілята зміг я щойно в 1932 р., коли переступив пороги НТШ, також як службовець Т-ва. Тоді я бував уже частим гостем у лабіринтах бібліотеки, де всевладним паном був Володимир Вікторович. Хоч тоді був він лише заступником директора бібліотеки, то фактично весь час сповняв функції директора. При цьому сповняв нерідко й побічні праці, належні іншим службовикам . . .

На наукову працю лишався лише час по урядових годинах. І тоді замикався Володимир Вікторович із своїми „любками“-книжками, — вічно шукаючи за чимось, про що тільки він сам знав . . . І скільки то нераз мусів книжок перетрусити, щоб написати 2—3 рядки бібліографії . . . Та невичерпана енергія й завзятість ученого для такої саме праці все доводили до закінчення наміченого діла.

На еміграції в ЗДА довелося нам знову зустрінутися, хоч може в дещо змінених умовах. Володимир Вікторович — за письмовим столом, як мовний редактор і коректор щоденника „Америка“, я — як лінотипіст у друкарні „Америки“. І тут енер-

гія до праці не полишила Ювілята. Показав себе видатним журналістом і повновартним знавцем цього фаху. І як давніше — все усміхнений і ввічливий, здавалося б, задоволений із не дуже то ласкавої долі...

Та, однак, часто задумувався — і груба риса виступала на чоло... Чи не думав він про залишений „там“, власними руками й потом виплеканий, скарб — бібліотеку НТШ?..

ПРАЦІ В. ДОРОШЕНКА*

І. БІБЛІОГРАФІЯ

(покажчики й систематичні огляди)

Нові видання і розвідки по історії української літератури (1906—1911). „Наша Школа“, Львів 1910—1911 і окремо — Львів-Київ 1911.

Огляди українського наукового руху — в „Літ. Наук. Вістнику“ 1912—1913 рр. та „Україні“ 1914 р. і 1926—1929 рр.

Украиноведение в виданні: „Обозрение трудов по славяноведению“ вид. Російської Академії Наук, СПб. (бібліографія українознавства за 1912—1913 рр.). (Випуск 3-й вийшов окремою брошурою, Петроград — 1915).

Спис творів Івана Франка. Два випуски. Видання НТШ, Випуск 1-й — Львів 1918, 2-й — Львів 1930, разом ст. VIII+X+194, вел. 8°.

Огляди Шевченкознавства: „Стара Україна“, Львів 1925 і окремо (за роки 1914—1924) і „Славянская Книга“, Прага 1926 (за 1925 рік).

Адам Міцкевич в українській літературі. Adam Mickiewicz w literaturze ukraińskiej. „Kamena“, Холм 1924, ч. 10.

Переклади з М. Гоголя на українську мову. „Бібліологічні Вісті“, Київ 1927.

Українські переклади з Лева Толстого — там же.

Покажчик творів акад. Мих. Грушевського. Київ 1929, вид. ВУАН. (Редакція й чимало бібліографічного матеріалу, особливо з західньо-української преси та преси еміграційної).

Покажчик літератури про Ольгу Кобилянську. Альманах на честь О. Кобилянської. Чернівці 1928.

Від Мирного до Хвильового. Покажчик літератури до авторів згаданого періоду. В книзі д-ра М. Рудницького тієї ж назви. Львів 1930.

Покажчик видань Шевченкових творів. Варшава-Львів 1939, ст. VIII+355+2 неп.+1 табл.+1 портрет. (Том XVI-й „Повного видання Творів Т. Шевченка“ Укр. Наук. Інституту в Варшаві). Окрема відбитка з тому вийшла з датою 1938. — Крім спису друкованих творів Тараса Шевченка автор подав у цьому покажчику два окремі нариси: „Шевченко в цифрах“ та „Бібліографія Шевченкознавства“. (Огляд покажчиків літератури про великого Кобзаря),

* Поданий список це тільки вибір найважливіших, та й то не всіх, а лише те, що міг собі пригадати шан. ювілят. На повний список треба б цілої брошури. Тут поминено багато чого з того, що друкував В. Дорошенко вже по виїзді зі Львова на шпитальщині і в ЗДА, головню статті публіцистичного характеру.

що вийшла й окремою відбиткою.

Гете в українських перекладах, перспівах та наслідуваннях. Збірник „В століття смерті Й. В. Гете“. НТШ. Львів 1932, й окремо, ст. 16.

Новіша література про Куліша. Записки НТШ, Львів 1938 і окремо, Львів 1938, вел. 8° ст. 30.

Українська національна преса в рр. 1945—1951 по цей бік залізної заслони. „Українські Вісті“ (Н. Ульм), 1951, ч. 86 (28. X.).

Українська євангельська преса. „Канадійський Ранок“ (Вінніпег), 1952, ч. 757 (1. VII.).

Показник української католицької преси в ЗДА. „Шлях“ (Філадельфія), 1952, ч. 32 (10. VIII.) і ч. 33 (17. VIII.).

Українська преса в ЗДА. — „Свобода“, 1954, ч. 28 (11. II.) і ч. 29 (12. II.).

Ukrainian Press in the U. S. A. W. Weresh. Guide to Ukrainian-American Institutions, Profesionals and Business. New York, 1955, pp. 181—190.

II. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

1. Загальні нариси

3 нашої літературної критики (про М. Євшана й „Молоду Музу“). Літ. Наук. Вістник 1911, кн. 1 і в збірці автора „Життя і Слово“, Львів 1918.

Нова історія української літератури. (До питання про характер і зміст української літератури й методи її історичного дослідження. — З приводу „Історії українського письменства“ С. Єфремова). Літ. Наук.

Вістник 1911, кн. 12 і в збірці „Життя і Слово“, Львів 1918.

Найновіша українська література. „Дніпро“ на р. 1925, стор. 27—36.

Звязки української літератури з німецькою. „Львівські Вісті“ 1942, чч. 148—154 (за липень).

2. Шевченко*

Шевченкова Освіта. „Діло“ 1924 і окремо; Львів 1924, ст. 24, 16° (вид. Укр. Вид. Спілки).

Шевченкова подорож по Волині. Ювілейний Збірник на пошану акад. М. Грушевського, Київ 1928. Вид. ВУАН і окрема відбитка.

Альманахи, що в них співробітничав Шевченко. Повне видання творів Шевченка, Укр. Наук. Інститут у Варшаві, т. II. 1934.

Примітки Вол. Антоновича до Шевченкового „Кобзаря“. — „Праці Іст. Філолог. Т-ва в Празі“, том присвячений проф. Дм. Вол. Антоновичеві, Прага 1938 і окрема відбитка, Прага 1937, вел. 8°, ст. 12.

Як стрінули Шевченкові твори України й Москалі (відзиви про ранні твори Шевченка). Календар-Альманах „Дніпро“ на рік 1940, Львів і окрема відбитка. (Большевики, прийшовши восени 1939 р. до Львова, знищили цілий наклад альманаха й відбитки. Тепер у журналі „Київ“ появилася 2-ге поправлене й доповнене видання).

Женевські видання Шевченкових поезій. „Українська Книга“, річник IV, Краків 1942 і окремо, ст. 19+1 непаг., вел. 8°.

Життя і творчість Т. Шевченка. (Хронологічна канва). „Коб-

* Докладний огляд своїх праць над Шевченком подав ювілят у статті „Мої Шевченкознавчі праці“ у Збірнику „Шевченко“, УВАН, Річник 4, Нью Йорк 1955, ст. 33—40.

зар" Т. Шевченка за ред. П. Богацького, вид. Ю. Тищенка-Сірого, Прага 1945. (Передрук у „Кобзарі“, вид. „Полтава“. Буенос-Айрес, 1950, ст. 381—396).

Большевицькі коментарі до Шевченкових поезій. Літ. Наук. Збірник ч. 2, вид. Ю. Тищенка-Сірого, Ганновер 1947.

3. Франко

Шкільні праці Івана Франка. „Вістник“ (Львів) 1936.

Іван Франко — ворог комунізму. „Львівські Вісті“ 1943.

Одна з легенд українського письменства. (Чи Ів. Франко був сівачем комунізму на нашому ґрунті, чи його ворогом?). „Літ. Наук. Збірник“ ч. 3, Корюген-Кіль 1948. (Повне видання попередньої статті, порізанієї нацистською цензурою).

Чим славний Іван Франко? (Його заслуги для України). „Свобода“ 1951, чч. 125 і 126.

У Франкові роковини. (Думки з нагоди його ювілею). — „Свобода“, 1951, ч. 124 (29. V).

4. Інші письменники

Б. Грінченко. Літ. Наук. Вістник 1910, кн. 9 і в збірці „Життя і Слово“, Львів 1918.

Є. Гребінка. Там же 1912, кн. 7-8 і в збірці „Життя і Слово“, Львів 1918.

Є. Гребінка. Передмова до його повісті „Чайковський“. Вид. Т-ва „Просвіта“, Львів 1925.

Іван Нечуй Левицький. (1838-1918). „Діло“ 1918, чч. 82 і 83 (квітень).

Вол. Короленко. Передмова до його повісті „Без язика“. Львів 1918, вид. „Всесвітня Бібліотека“.

Василь Стефаник (з нагоди 50-ліття уродин). Львів, 1921, м. 8°, ст. 22.

О. Олесь. (З нагоди 20-ліття літературної діяльності). „Діло“, 1923, ч. 201 (5. XII.).

Співець „Молодої України“. (Пам'яті О. Олесь). „Свобода“ 1954, ч. 139 (22. VII.).

Грицько Чупринка. Прага 1926 — передмова до Творів Г. Чупринки, вид. Укр. Громадського Видавничого Фонду.

Марко Черемшина. „Світ“, Львів 1926.

Василь Наріжний. Передмова до його роману „Бурсак“. Львів 1928, ст. 5—26.

Спиридон Черкасенко. З нагоди 25-ої річниці літ. діяльності. „Дніпро“ на рік 1930.

Микола Устиянович. „Вістник“ (Львів) 1936, кн. 1.

Розстріляні українські письменники. Ювілейний Альманах „Провидіння“ (1912—1943). Філядельфія 1942, 4°, ст. 76—78.

Гоголь і ми. „Львівські Вісті“ 1943, чч. 269—275 (жовтень).

„Він наш — він не їх“. (У сторіччя смерті М. Гоголя). „Свобода“ 1952, ч. 29 (5. II.).

Як нам ставитися до Гоголя? „Нові Дні“ (Торонто) 1952, ч. 27 (квітень), 4°, ст. 19—22.

Гоголь і Україна. Передмова до видання „Творів“ М. Гоголя, т. I—II, „Книгоспілка“, Нью Йорк 1955, ст. I—XXXIV.

Доля літературної спадщини Н. Кобринської. „Наше Життя“ (Філадельфія) 1951, ч. 7, ст. 3.

Катря Гриневичева. Літ. Науковий Вістник, 1948, ч. 1 (Регенсбург). „Свобода“ (Джерзі Сіті) 1948.

Пам'яті славного сатирика (У 25-ліття смерті Вол. Самійленка). „Америка“ 1950, ч. 34.

Герой національної праці (О. Кониський), „Свобода“ 1951, чч. 8 і 9, а також Календар-Альманах „Відродження“ на р. 1955 Буенос Айрес, ст. 98—106.

Жертва лихоліття. (На 50-річ-

ча смерті П. Грабовського). — „Свобода“, недільне видання, 1952, ч. 44 і 1953 ч. 1.

III. ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД- СЬКИХ ДІЯЧІВ, УЧЕНИХ І МИСТЦІВ

Микола Левитський, як кооператор. „Економіст“, Львів, 1909 і окремо. „Економічна Бібліотека“, ч. 12. (Передруковано в журналі „Сільський Господар“, Київ 1918).

Михайло Комаров. „Літ. Науковий Вістник“ 1913, кн. 10 — і в збірці „Життя і Слово“, Львів 1918.

В. Лукич-Левицький. „Вістник Союзу визволення України“, 1916.

Мих. Драгоманів і його думки про релігійні та церковні справи. „Віра і Наука“, Коломия, 1926, ч. 6.

The Life of M. Drahomanov. „The Annals of the Ukrainian Academy“, Vol. II, No. 1 (3), New York, 1952.

Великий Громадянин. (Є. Чикаленко). „Літопис Червоної Калини“, 1931, ч. 4.

Є. Чикаленко. „Літературно-Науковий Вістник“, 1931.

„Муж совіту“. (Пам'яті Є. Х. Чикаленка). „Наше Життя“ (Авгсбург), Додаток ч. 1 (36) до ч. 7 з лютого 1947, 4°, стор. 4—7.

Людина чину. (Про Андрія Жука). — Календар-Альманах „Дніпро“ на р. 1939.

Жертви вигнання. (Проф. Р. Лашенко й д-р Є. Лукасевич). „Дніпро“ на р. 1931.

Наукова діяльність Б. Лепко-го. „Богдан Лепкий, 1872-1941“, Збірник у пошану пам'яті поета, Краків 1943, ст. 38-41.

С. Литвиненко. „Українські Вісті“ (Нов. Ульм) 1949, ч. 13, і

„Свобода“ (Джерзі Ситі) 1949, ч. 34 (11. лютого).

Іван Боберський. „Наше Життя“ (Авгсбург) 1947, ч. 45.

Невсипущий працівник (Зенон Кузеля). „Свобода“, 1950, ч. 24 (31. I.).

Пам'яті визначного маляра й ученого. (У 20-річчя смерті Петра Холодного), „Свобода“, 1950, ч. 131 (8. VI.).

Іван Кревецький. У 10-ліття його смерті. „Америка“, 1950, чч. 7 і 8 (червень).

Д-р Л. Цегельський і наддніпрянська молодь 1900-их років. „Америка“, 1950, чч. 107—112 (грудень).

Літературна діяльність Симона Петлюри. Літ. Наук. Збірник, УВАН, кн. I, Нью Йорк 1952.

Аркадій Животко. „Науковий Збірник“ УВАН, т. II, Нью Йорк 1953.

Пам'яті українських бібліографів. (Дм. Дорошенко, Іван Калинович, Мих. Комаров, Іван Кревецький, З. Кузеля, Іван Ем. Левицький). Там же, ст. 175—184.

Володимир Левинський. — „Свобода“ 1954, ч. 38 (26. II.).

Академік Михайло Возняк. (Його життя і діяльність). — „Свобода“ 1955, чч. 56—61. (24. до 31. березня).

Українські лікарі — автори в українському красному письменстві. „Лікарський Вісник“, Нью Йорк 1955, кн. 1 (3).

IV. СТАТТІ Й РОЗВІДКИ НА ІСТОРИЧНІ, ПОЛІТИЧНІ, КУЛЬТУРНІ Й ЕКОН. ТЕМИ

Винокурение и потребление вина в 1902—1904 гг. (на Полтавщині). „Статистический Ежегодник Полтавского Губернского Земства“. Т. IX. Полтава, 1906.

З історії земства на Україні. Податкова політика та суспіль-

но-економічна діяльність. „Студії з поля суспільних наук і статистики“, НТШ, т. II, Львів 1910 і окремо.

Українство в Росії. Новіші часи. Відень 1916, 8°, ст. 114+2 неп. Вид. Союзу визволення України. (Відбитка з Календаря Альманаха СВУ).

У відповідь напасникам. (З приводу ріжних ревелаяцій про „Союз визволення України“). Відень 1917, видання Союзу.

Західньо-Українська Народня Республіка. Літ. Наук. Вістник, Київ, 1919, кн. I—III.

РУП і УСДРП. — Календар „Вперед“ на р. 1920, Львів, 1920.

Револуційна Українська Партія. Короткий історичний нарис, Львів, 1921, ст. 40. Окрема відбитка з щоденника „Вперед“.

Револуційна Українська Партія. „Соціал-демократ“ (Подєбради). 1930.

Жінки в РУП. „Наше Життя“ (Філадельфія) 1950, ч. 4, стор. 12—13.

Звязки і зносини наддніпрянських Українців із наддністрянськими. Кал. Альм. „Дніпро“ на рік 1924.

Взаємини Наддніпрянщини з Наддністрянщиною. Альманах „Нового Часу“ на р. 1938. Львів 1937.

Значіння „України-Irredent“-и Ю. Бачинського в історії розвитку укр. пол. свідомости. Передмова до 3-го видання цієї книжки. Берлін, 1924, 8° ст. I—XXVIII.

Жіночий рух, Українська Загальна Енциклопедія, том III, відділ „Україна“, (підписано Н. В. Дорошенку) ст. 999—1000.

Пслітичний розвиток Наддніпрянської України. (Вступ до історії укр. національної революції 1917—20 рр.). Кал. альм. „Дніпро“ на р. 1935.

Молодіж на Полтавщині в 90-их роках, „Краківські Вісті“ 1944, ч. 90.

Союз визволення України. Календар Альманах „Дніпро“ на 1945 р. Вид. Ю. Тищенко, Прага.

Союз визволення України, „Свобода“ 1954, чч. 149—155 (5.—13. VIII.).

Всеукраїнське значення УСС. „Українські Вісті“ (Н. Ульм), 1948, ч. 52 і „Народна Воля“ (Скрентон) 1948, ч. 37.

Культурно-освітня праця в таборах. (Її плюси й мінуси). „Свобода“ 1949 чч. 117 (21. V.) —125 (1. VI.) і в скороч. вигл. в журналі „Сьогочасне і Минувле“, вид. НТШ, кн. 1—2, Мюнхен 1949.

Наболіла справа. (Потреба реформи нашого правопису). „Свобода“, 1952, чч. 45 і 46.

Audiatur et altera pars. — (В альбом пп. Орлові й Оксаненкові). „Америка“ 1952, чч. 104—107. (В правописній справі).

Київ і Львів. Збірник „Наш Львів“. Вид. „Червона Калина“, Нью Йорк, 1953, ст. 16—0.

Львів у діях України. Календар „Свободи“ на 1955 р. Джерзи Ситі 1954.

V. УКРАЇНСЬКІ ВИДАВНИЦТВА, БІБЛІОТЕКИ ТА НАУКОВІ УСТАНОВИ

Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові (1873-1892-1912 рр.). Київ, 1913, ст. 86. Видання НТШ. (Коротка історія, устрій, систематичний огляд розвідок, друкованих у виданнях НТШ).

Наукове Товариство ім. Шевченка і Наддніпрянська Україна. „Українські Вісті“ (Новий Ульм) 1949, чч. 80—84 (жовтень).

Огнище української науки. (Іст. НТШ.). „Америка“ 1949, листопад-грудень, і 1950 січень-

травень. Окрема відбитка, Нью-Йорк-Філядельфія 1951, 8°, ст. 116.

НТШ — установа всеукраїнська. „Свобода“ 1953, ч. 264. — Передрук: „Наш Клич“ (Буенос-Айрес) 1954, ч. 2.

Українська наука як промотор визволення. (3 нагоди 80-ліття НТШ). „Свобода“, 1954, чч. 217 і 218.

Українська Національна Бібліотека (Бібліотека НТШ.) Львів 1936, м. 8°, ст. 24, видання НТШ.

Ukrainśka Biblioteka Narodowa w Polsce. Biblioteka Towarzystwa Naukowego im. Szewczenki we Lwowie. „Biuletyn Polsko-Ukrainśki“, Warszawa 1936, Nr. 30.

Die nationale Bibliothek der Westukraine. „Ukrainische Kulturberichte“, Berlin 1936. Видання Укр. Наук. Інституту в Берліні.

Бібліотеки. „Енциклопедія Українознавства“, НТШ, Мюнхен 1949, ст. 1008—1016.

Українські бібліотеки у Філядельфії. „Філядельфійські Вісті“, ч. 2, березень 1954.

Бібліотеки в Прилуці на Полтавщині в рр. 1893—1898. — „Свобода“ 1955, чч. 28 і 29 (11. і 12. II.).

Літературно - Науковий Вістник. (1898—1919). „Бібліологічні Вісті“, 1, УВАН, Авґсбург 1948 і окремо.

Літературно - Науковий Вістник (коротше про роки 1898-1919 і довше про 1922-1933). „Літ.-Наук. Вістник“, Регенсбург 1948, кн. I.

Видавництва. Енциклопедія Українознавства, Мюнхен 1949, ст. 972—981.

Наука. Там же, ст. 896—917 (спільно з іншими авторами).

Перший укр. часопис на Наддніпрянщині („Хлібороб“, Луб-

ні 1905 р.) „Укр. Правосл. Календар“ на 1955 р. Савт Бавид Брук, Н. Дж.

VI. СПОГАДИ

Як я переходив границю. — „Світ“, Календар на 1926 рік. Вид. „Друкар“. Львів 1925.

З моїх мандрівок. „Свобода“, 1953, чч. 202—204.

Українська Студентська Громада в Москві. „З Минулого“, Збірник II. Укр. Наук. Інститут у Варшаві, 1939, 8°, ст. 135-161.

З високих гір, далеких літ. (Про Криворівню). „Америка“ 1950, чч. 57—63 (вересень).

Схід і Захід. Становище Церкви і духовенства на Наддніпрянщині й Наддністрянщині. ч. I. Схід. „Америка“, Філядельфія 1952, січень-лютий.

Василь Стефаник у моїх спогадах. „Львівські Вісті“ 1943, чч. 72—76 (травень).

З моїх спогадів. (Василь Стефаник). „Свобода“ 1952, чч. 242—249 (вересень).

Іван Франко в моїх спогадах. „Львівські Вісті“, 1943, ч. 120.

Іван Франко. (Зі споминів). „Свобода“ 1952, чч. 137—149 (травень-червень).

Мої зустрічі й розмови з академіком А. Кримським. „Свобода“ 1951, чч. 183—192 (серпень).

Мої взаємини з проф. Д. Дорошенком. „Свобода“ 1952, чч. 96—112 (квітень).

Спогад про Івана Криворівню. „Україна“ (проф. Ілька Борщака), ч. 7 (Париж) 1952.

Мої спогади про С. Петлюю. „Свобода“ 1953, чч. 142—150 (липень).

Життєвий шлях Юрія Тищенка-Сірого. „Свобода“ 1954, 88—94 (травень).

Життя і праця Остапа Гнищя. „Свобода“ 1954, чч. 132—137 (липень).

Є. Х. Чикаленко (1861—1929). „Свобода“ 1954, чч. 229—233 (27. XI.—3. XII.).

VII. ПОПУЛЯРНІ БРОШУРИ

Півтораєста літ української політичної думки. Короткий історичний огляд. Відень 1914. Видання Союзу визволення України.

Шевченко і його думки про громадські справи. Львів 1921, 16°, ст. 24.

Шевченкова криниця. Думки Шевченка про Бога, людей і Україну. Львів 1922, ст. VIII+256.

Іван Франко. Вид. „Громада“ Львів 1924, 16°, ст. 32.

Іван Франко. Вид. Т-ва „Прогресу“, Львів 1926, 8°, ст. 16.

Хто був Іван Франко. Його життя і заслуги. Авґсбург 1946, 8°, ст. 26.

VIII. РЕЦЕНЗІЇ

Численні рецензії Ювілята розсіпані по багатьох журналах і часописах, головню в ЛНВ (з-перед 1-ої і по 1-шій світовій війні), Записках НТШ, „Ділі“, „Новому Часі“ й його літературному додатку, „Української Житни“, „Новій Україні“. „Сьогочасному й Минулому“ в 1939 р., „Америці“, „Свободі“ і т. д., і т. д.

Вчислити їх тут нема ніякої можливости. Найважливіші з них оці. друковані в Записках НТШ:

Систематичний показчик до „Київської Старини“ й „України“ (Ів. Фр. Павловського), що вийшов і окремою брошурою, Львів, 1912, ст. 13.

„Среди книг“ Н. Рубакина.

Історія Земства Б. Веселовського й ін., та в „Сьогочасному й Минулому“ 1939 р. рецензії на „Шевченкіяна“.

З рецензій, які появилися вже по приїзді Ювілята до ЗДА в тутешній українській пресі, годиться згадати поміщені в „Свободі“: „Український Літопис“, 1950, чч. 217—220 (вересень), Ювілейний Альманах „Свободи“, 1953, чч. 68—71 (березень), Голгота України (про книжку Д. Соловея), 1953, чч. 103 і 104 (травень), та „Підручник українознавства“, 1954, чч. 73—75 (квітень).

IX. ПЕРЕКЛАДИ

1. На українську мову:

Аверченко. Оповідання. Переклади в тижневику „Неділя“, Львів 1911-1912.

Вол. Короленко. Без язика. Повість. Переклад, Львів 1918, вид. „Всесвітня Бібліотека“. За редакцією і з передмовою. (Переклад П. Дятлова, ґрунтовно перероблений В. Дорошенком).

Октав Мірбо. Лихі пастухи. Перекл. з французького. Вид. „Новітня Бібліотека“, Львів, 1916.

Р. Віппер, Джерела нашої культури. „Життя й Мистецтво“, Львів 1920 і окремо, вид. Української Видавн. Спілки.

Дві долі. Оповідання. Перекл. з франц. і передмова. Вид. Т-ва „Просвіта“, Львів 1924, 8°, ст. 29. (1. Анатоль Франс, Кренкбій. 2. О. Мірбо, Агрономія).

Є. Гребінка, Чайковський, повість. --- Вид. Т-ва „Просвіта“, Львів 1925. З передмовою. (Переклад на основі давнішого, але геть наново опрацьований).

Василь Наріжний, Бурсак. Роман. Львів 1928. Видання Т-ва „Просвіта“. Переклад і передмова.

2. Переклади на російську мову:

В. Потапенко. На новые гнезда. „Северный Курьер“, СПб. 1902.

М. Грушевський, *История украинского козачества*, СПб. Том I, 1913 і том II, 1914. — (Більшу частину переклав Вол. Дорошенко, решту М. Залізник та Ол. Назаріїв).

Х. РЕДАКЦІЙНА ПРАЦЯ

Часописи:

„Праця“, Львів 1909 (разом із А. Жуком).

„Вістник Союзу визволення України“, Відень 1914-1916.

„Письмо з Просвіти“, Львів, 1921-1922.

„Життя і Знання“, Львів 1927-1931 (разом із Мих. Галуцинським).

„Українські Бібліологічні Вісти“, вип. 1, Авгсбург, 1948.

„Науковий Збірник УВАН“, II, (присвячений книгознавству), Нью Йорк 1953, ст. 200.

Книжки:

Брошура Л. Жебуньова (непідписана), Лубні 1905, видання Української Демократичної Партії, популярне вияснення програми партії.

Видання Союзу визволення України, Львів 1914, Відень 1914-1916.

Видавництво „Відродження“, Львів 1917-1918 (для полонених Українців, вояків російської армії, датоване: Київ 1913).

Видання Української Видавничої Спільки, Львів 1917-1918 (у співпраці з Вол. Гнатюком).

Видання „Всесвітньої Бібліотеки“ Івана Калиновича, Львів, 1918.

Видання Василя Сочинського, Львів.

Видання „Української Книгарні й Антикварні“ І. Громницького, Львів — (головно Франкіяна).

Видання Т-ва „Громада“, Львів, 1922 (твори Леся Мартовича й ін.):

Календар-Альманах „Дніпро“ на роки 1924—1940. Увесь нагляд календаря на рік 1940 знищили большевики восени 1939 року у Львові.

Спис праць акад. М. Грушевського. Вид. ВУАН, Київ 1928. (Присланий із Києва список цілком наново зредагував, уложивши в іншому порядку й додавши багато нового матеріалу, головню з західньо-української й закордонної української преси — емігрантської й американської. Видавці про це замовчали, обмежившись тільки згадкою за надіслані Ювілятом доповнення).

В. Ігнатієнко, Бібліографія української преси (1816-1916). Київ 1930. (Надісланий автором рукопис Ювілят цілком зредагував, перевірив і в дуже великій мірі при допомозі професора Івана Шендрика доповнив на підставі збірок бібліотеки НТШ. Про цю їх співпрацю в книжці В. Ігнатієнка не згадано ані словом).

Українська Загальна Енциклопедія „Книга Знання“, Львів. тт. I. — III, накладом Т-ва „Рідна Школа“ (в дійсності Василя Микитчука з Коломиї). (За головною редакцією проф. Івана Раковського, Вол. Дорошенка, д-ра Михайла Рудницького та проф. Василя Сімовича. Ювілятові належать численні гасла головню з української літератури та біографічні дані багатьох зах.-українських діячів. Імена й прізвища співредакторів на титулових картках усіх трьох томів поминені).

Збірник на честь С. Петлюри. Видання Філії Українського Центрального Комітету. Львів, 1936.

Календар-Альманах „Дніпро“ на рік 1945. Прага, видання Ю. Тищенка-Сірого (наклад зни-

шили большевики в травні 1945, а вивезена до Німеччини частина згоріла під час бомбардування В-ва Герозе, де перешовувалася).

Г. Райдер Гаггард, Дочка Монтезуми, Філадельфія, Па. — (Грунтовне літературне опрацювання перекладу А. Цурковського). 1953.

ХІ. ЖУРНАЛІСТИЧНА ПРАЦЯ

За весь час своєї письменницької праці Ювілят помістив силу-силенну розвідок, статей, заміток і рецензій на різні літературні, політичні й громадські теми у сто з чимсь, головню українських, часописах, збірниках та календарях. Подаю їх у поазбучному порядку.

1. Часописи

Америка, Філадельфія, 1949—1955.

Annals, УВАН, Нью Йорк, 1952.

Бібліологічні Вісті, Київ, 1926 до 1927.

Будучність (Ф. Палащука-Коняра), Львів, 1918.

Бюлетень Америк. Відділу НТШ, Нью Йорк, 1953, 1955.

Biuletyn Polsko-Ukraiński — Варшава, 1936.

Вільна Україна, Львів, 1940-1.

Віра і Наука, Коломия, 1926.

Вістник (д-ра Д. Донцова), Львів, 1936.

Вістник Союзу визволення України, Відень, 1914—1918.

Вперед, Львів, 1911—1913.

Вперед, Львів, 1918—1920.

Гомін України, Торонто, 1952.

Громадська Думка, Київ, 1906.

Громадська Думка, Львів 1920.

Громадський Вістник, Львів, 1921, 1923.

Громадський Голос, Львів, 1904.

Громадський Голос, Львів, 1926-30.

Діло, Львів, 1909-1914 і 1924 до 1939.

Добра Новина (П. Буняка), Львів, 1912-1914.

Дрогобицькі Вісті (д-ра Івана Кобилицького), 1943.

Економіст, Львів, 1909-1910.

Життя і Знання, Львів, 1927 до 1939.

Життя і Мистецтво, Львів, 1920.

Задушевное Слово (журнал для дітей, СПб.), поч. 1890-их років.

Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка, Львів, 1910-1939.

Записки Українського Історично-Філологічного Товариства, Прага, 1937-8.

Засів, Київ, 1911-1913.

Земля і Воля, Львів, 1909-10.

Земля і Воля, Львів, 1919-20.

Камена, Холм, 1934.

Канадійський Ранок, Вінніпег 1952.

Киевская Старина, Київ, 1902 до 1905.

Київ, Філадельфія, 1952, 1955.

Книжка, Станиславів, 1920-22.

Комуніст, Київ (про НТШ), 1939.

Краківські Вісті, Краків, 1941 до 1944.

Лікарський Вісник, Нью Йорк, 1955.

Літературно-Науковий Вістник, Львів, 1901-1905.

Літературно-Науковий Вістник, Київ, 1910-1914.

Літературно-Науковий Вістник, Київ, 1919.

Літературно-Науковий Вістник, Львів, 1922-1933.

Літературно-Науковий Вістник, Регенсбург, 1948.

Літературно-Науковий Збірник (Ю. Тищенко-Сірого), Ганновер, Корюген, 1947-1948.

Літературно-Науковий Збірник, УВАН, Нью Йорк, 1952.

Літопис Червоної Калини, Львів, 1931 та ін.

Львівські Вісті, Львів, 1942-44

- Матеріяли до української бібліографії НТШ, 1918, 1930.
 Молода Україна, Львів, 1910.
 Народна Воля, Скrentон, 1948.
 Народне Слово, Львів 1911.
 Народня Просвіта, Львів, 1922 до 1923.
 Науковий Збірник, II, УВАН, Нью Йорк, 1953.
 На чужині, Фільсбюрг, Баварія, 1948.
 Наш Голос, Львів, 1910-1911.
 Наша Батьківщина, Львів, 1938-1939.
 Наша Мета, Торонто, 1950.
 Наша Школа, Львів, 1910-11.
 Наше Життя, Авґсбург, 1946 до 1948.
 Наше Життя, Філадельфія, 1950-1951.
 Неділя, Львів, 1911-1912.
 Нова Україна, Прага, 1923-24.
 Новий Час (з літ. додатком), Львів, 1930-1939.
 Нові Дні, Торонто, 1952.
 Обзорение трудов по Славяноведению. Вид. Російської Академії Наук, СПб., 1912-1913.
 Письмо з Просвіти, Львів, 1920-1922.
 Праці Укр. Наукового Інституту у Варшаві, 1939.
 Праця, Львів, 1904.
 Праця, Львів, 1909.
 Przegląd Bibliograficzny — Львів, 1925-1926.
 Пу-Гу, Мюнхен, 1955.
 Рада, Київ, 1912.
 La Revue Ukrainienne, Льозанна, Швайцарія, 1915-1916.
 Републіка, Станіславів, 1919.
 Розвага, Фрайштадт, 1918.
 Руслан, Львів, 1903.
 Самопоміч, Львів, 1909-1910.
 Світ, Львів, 1925-1926.
 Свобода, Джерзі Ситі, 1948 до 1955.
 Северный Курьер, СПб., 1900 до 1901.
 Село, Київ, 1909-1911.
 Славянская Книга, Прага, 1926.
 Слово, Київ, 1908-1909.
 Советская Украина, Харків (про бібліотеку), 1940.
 Соціал-Демократ, Подєбради 1930.
 Соціалістичне Слово (д-р В. Старосольського), Львів, 1939.
 Стара Україна, Львів 1924-25.
 Статистический Ежегодник Полтавского Губернского Земства, Полтава, 1906.
 Студент, Мюнхен, 1946.
 Студії з поля суспільних наук і статистики, Н.Т.Ш., Львів, 1910.
 Сьогочасне й Минуле, Н.Т.Ш., Львів, 1939.
 Сьогочасне й Минуле, Н.Т.Ш., Мюнхен, 1949.
 Трибуна України, Варшава, 1923.
 Тризуб, Париж, 1939.
 Україна, Київ, 1914.
 Україна, (ВУАН), Київ, 1926-1929.
 Україна, (щоденник), Київ, 1919.
 Україна, (І. Борщака), Париж, 1952.
 Українська Думка, Львів, 1920.
 Украинская Жизнь, Москва, 1912-1914.
 Українська Книга, Львів, 1937-1939.
 Українська Книга, Краків, 1942-1943.
 Українське Життя, Луцьк, 1925.
 Українське Слово, Львів, 1917-1918.
 Український Вістник, Львів, 1921.
 Українські Бібліологічні Вісті, УВАН, Авґсбург, 1948.
 Українські Вісті, Новий Ульм, 1948-1949, 1951.
 Ukrainische Kulturberichte, (Українського Наук. Інституту, Берлін, 1936.
 Ukrainische Nachrichten, Союзу Визволення України, Відень, 1914-1917.

Філядельфійські Вісті, 1954.
Християнський Шлях, Карльс-
фельд-Міттенвальд, 1945-1947.

Час, Фюрт, 1946.

Шевченко, УВАН, Нью Йорк,
1953, 1954.

Шлях, Філядельфія, 1952.

Шляхи, Львів, 1917-1918.

Щоденні Вісті таб. „Орлик“,
Штруб-Берхтесгаден, 1946.

2. Календарі

Відродження, Буенос Айрес,
1955.

Вперед, Львів, 1920.

Громада, Львів, 1926(?).

Дніпро, Львів, 1923-1940.

Дніпро, Прага, 1945.

Криниця, Львів, 1939.

Нового Часу, Львів, 1938.

Провидіння, Філядел., 1942.

Просвіти, Львів, 1910-1919.

Світ, Львів, 1926.

Свободи, Джерзи Ситі, Н.
Дж., 1955.

Село, Київ, 1911-1912.

Союзу Визволення України,
Львів, 1917.

Український Православний
Календар, 1955.

ПСЕВДОНИМИ,

що їх уживав Вол. Дорошенко

В. Білоцерківцев (Засів, Наш
Голос, Село).

Л. Божко (Економіст).

Д. Володаренко (Руслан).

Журба (Засів, Село).

Книголюб (Америка).

Куку (Неділя).

Ладим (Засів, Село).

Ладько (Громадська Думка -
Київ, Засів, Село).

В. Лікаренко (Засів, Село).

Маріян (Вперед, Добра Но-
вина, Земля і Воля).

Вол. О'Димир (Діло).

Українець (ЛНВ, Діло 1909).

В. або Василь Петровський
(Америка, Свобода).

ГОТОВІ ПРАЦІ,

які довелося полишити за
залізною заслоною

Нарис історії моск. цензури
української літератури.

Покажчик літератури про Т.
Шевченка від р. 1830 до 1939.

Тарас Шевченко — майстер
образотворчого мистецтва. Його
праці й література про них.
(Була вискладана, але через
події 2-ої світової війни не бу-
ла видрукована.)

Покажчик рецензій Ів. Фран-
ка.

Покажчик літератури про Ів.
Франка за роки 1874-1939.

Історія української бібліогра-
фії від княжої України до о-
станнього часу. Виклади на бі-
бліотечних курсах, улаштова-
них у Львові в 1940-1941 рр.,
львівською філією бібліотеки
Академії Наук УРСР.

ДРУКУЄТЬСЯ

В Галичині 50-років тому
(Спогади).

ПІДГОТОВАНІ ДО ДРУКУ

Митрополит А. Шептицький
на тлі доби.

Михайло Грушевський --- його
життя і праця.

В ОПРАЦЮВАННІ

Спогади про М. Грушевсько-
го.

10 років Української Преси
у вільному світі (1945-1954).

ДОПОВНЕННЯ

До поданого покажчика писань Вол. Дорошенка годиться ще додати оці:

Відділ II, 1: „**Життя і Слово**“. Статті на літературні і громадські теми. Вид. „Новітня бібліотека“, ч. 32. Львів 1918, 8°, ст. XV+163+1 неп.

Відділ II, 3: **Невидані твори Івана Франка**. (Зачаті друком і недокінчені). Przegląd Bibliograficzny, Львів 1925.

Відділ III: **Іван Джиджора**. Некролог. „Життя і Мистецтво“ та „Хроніка НТШ“, Львів 1920.

Микола Євшан (Федюшка), там же.

Памяти проф. Р. Лашенка. „Свобода“ 1954, чч. 216 і 217.

Наукові праці проф. В. Сімовича. „Краківські Вісті“, 1944.

Відділ IV: **Азбучна війна**. — „Свобода“, 1952, ч. 83.

Відділ V: **Наукове Товариство ім. Шевченка**. ПУ-ГУ, Мюнхен, 1955, ч. 1 (82), ст. 3—6.

Розвиток українського друку в XIX—XX ст. у цифрах. „Українська Книга“, Львів 1937, ч. 1, стор. 12—17, і графікони в „Атласі України й сумежних країв“ за ред. Вол. Кубійовича, Львів, 1937.

Відділ VIII: **Рецензія на „Бібліографію української бібліографії“ д-ра Є. Ю. Пеленського**. Записки НТШ, т. 155, ст. 362—368.

ВІДЗИВИ ПРО ПИСАННЯ ВОЛ. ДОРОШЕНКА

(Листовні й друковані рецензії)

Катерина Антонович, дружина проф. Дм. Антоновича (Вінніпег). „Вашу (статтю) за РУП-івських жінок теж читала. Ви так легко й живо пишете, що завжди приємно читати“. (Серпень, 1950).

„Спогади Ви... мусите писати. Так живо, легко й дотепно ніхто не напише, як Ви. Ви даєте такі яркі картини минулого, що вони як живі встають перед читачем. Знаю, що і моя донька завжди читає з захопленням...“ (17. II. 1954).

„В 174 числі „Свободи“ читала Вашу статтю „СВУ і УСС“, як завжди, у Вас цікаво і живо написано...“ (14. IX. 1954).

Д-р Марко Антонович (Монтреал, Канада): „Дуже цінна Ваша стаття в „Свободі“ про М. Возняка“. (9. IV. 1955).

Д-р Ст. Баран (Мюнхен): „Нещодавно прочитав я у цілому ряді чисел „Америку“ Вашу відповідь Орлові й Оксаненкові п. наг. „Audiat et altera pars“ на мовну і правовисну теми. Відповідь Ваша була добра і влучна...“ (8. VII. 1952).

Євген Бачинський (Ружемон, Швейцарія): „Пишіть далі Ваші спомини, пахне доброю, гарною старовиною, що вже навіки відійшла в забуття!...“ (12. I. 1953).

Проф. Леонід Бачинський (Клівленд, О.): „Перш за все

прийміть від мене признання за Ваші прекрасні статті в „Свободі“. Читаю їх з насолодою...“ (31. V. 1952).

„З особливою приємністю читаю Ваші статті в „Свободі“. (5. VIII. 1954).

Проф. Леонід Білецький (Вінніпег): „Ваші цікаві статті про НТШ у Львові в „Укр. Вістях“... (4. XII. 1949).

„Недавно прочитав Вашу прекрасну статтю „Галичина і Східня Україна“, що друкувалась у календарі „Дніпро“ і передрукована в календарі „Наступ“ за 1942 рік у Празі. Ні додати, ні відняти, — все як слід, як написано...“ (22. I. 1950).

Анастасія Г. Біловус (Ван Дайк, Миш.): „Тільки щойно перечитала Ваш допис: Тяглість збройної традиції України. Добра, знаменита...“ (17. V. 1953).

О. Петро Білон (Дженет, Па.): „Ваша прекрасна стаття, яка була надрукована в „Свободі“ минулого року в справі друку мемуарів, мене принула дати до друку мої спогади... Коли Ви оцінили мою книжку, то дозвольте й мені висловити Вам подяку й щире признання за Ваші прекрасні спогади про Д. Дорошенка, І. Франка та ін. Читаючи їх, не раз я думав, ось у кого треба вчитись, як треба писати спогади. Ви талановито описуєте. Гратуюлю...“ (25. VII. 1952).

„Я з панею-маткою завжди з великою приємністю читаємо Ваші прекрасні спогади про визначних людей...” (8. XII. 1954).

„Паки й паки признаюсь, що Ви зі всіх письменників найкраще описуєте в Спогадах про наших визначних людей. Ви не ховаєте й людських слабостей. І я з дружиною завжди читаємо з великою приємністю...” (7. I. 1955).

Д-р Павло Богацький (Тиррол, Австрія): „Вашу книгу з великим інтересом прочитав...” („Огнище укр. науки”). (24. IX. 1951).

Проф. д-р Євген Вертипорох, голова НТШ в Канаді (Торонто): „Вашу Історію НТШ я дістав — вона дуже цікава і вносить много незнаних моментів”. (2. VIII. 1951).

Василь Галич, проф. історії (Суперіор, Виск.): „Ваша цінна стаття в „Свободі” про українську праволісь спонукала мене до Вас написати та поградувати Вам за цінні завваги...” (28. III. 1952).

Д-р Лев Ганкевич (Нью Йорк): „Дуже цікаві Твої спомини про Покійного Дмитра” (Дорошенка). — (2. V. 1952).

Д-р Никифор Гіряк, Кошовий Отаман УСС (Пассейк): „Читав з великим інтересом Вашу статтю про Союз визволення України...” (18. X. 1954).

Анна Головід, донька кол. посла до Галицького Союзу, Степана Новаковського (Йорквил, Огайо): „Читаю уважно Ваші дописи в часописі „Свобода”...” (15. III. 1954).

Проф. Д. Горняткевич, заст. Голови УВАН (Ньюарк): „Я радий, що Ваша цінна студія про Гоголя появилася врешті друком...” (14. XII. 1954).

Ред. Богдан Гошовський (Торонто, Канада): „Дуже цікаві

були Ваші статті — підсумок еміграції в Німеччині, друковані в „Свободі”...” (1. X. 1950).

„Ви написали дуже милу рецензію на Чуба „На Гадючому Острові”...” (7. XI. 1953).

„Ваша рецензія на „Гарфу Леїлі” мене зворушила — з такою сердечністю написана...” (8. IV. 1954).

„Ваші статті і спогади надихані такою силою думки, пам'яті, свіжості, що позаздрити може Вам неодін у Черчилівському віці...” (13. IV. 1955).

Дир. Мих. Гловяк (Айова): „Ваші публікації, Ваші спогади про проф. Кримського таким живим і блискучим стилем (написані), що читаючи це, немов переживаєш...” (21. IX. 1951).

„Я читаю з великим захопленням усі Ваші статті в „Свободі” та інших видавництвах. Вашу відповідь проф. М. Чубатому на його статтю про Гоголя я уважаю історичним документом... В оповіданню-спогадах про проф. Кримського вірш за віршем читаєш так, як би автор сидів перед вами та розказував про це, а не писав. Те саме враження мається, читаючи Ваші взаємини з проф. Д. Дорошенком... Читаючи Ваші спогади, навіязується мимоволі якась нитка симпатії до нього... І так все, що виходить з-під пера Вашого непримінно цінне й інтересне. Візьмім напр. Вашу статтю у Л. Н. Збірнику про літературну діяльність С. Петлюри, та ж то незвичайно цінна допись... Вам особлива подяка за Вашу цінну й дорогу мені книжку про НТШ... Читається з великим зацікавленням, як історичне оповідання. В цьому й є ця мистецька суть писання подібних матеріалів. Зв'язати читача з автором у таких случаях то хрустальне мистецтво пера,

бо з ним переживаєш усе те, що діялось. (24. IV. 1952).

„Прошу прийняти щирі GRATULAZII за Вашу статтю „Мої спогади про С. Петлюру“. Капітальна річ! Багато дечого прочитав я про його життя, но все таки дуже багато цікавих річей довідався з Ваших спогадів. На мою скромну думку, ці Ваші спогади повинні стати угольним каменем, фундаментом, для істориків сучасности...“ (25. VII. 1953).

„Вам спеціальні GRATULAZII за Вашу інтересну рецензію австралійської „Ластівки“. ...Читаєш її, то в уяві сидите переді мною й оповідаєте свої враження із щойно перечитаної книжки. Це не є ш а б л ь о н о в а рецензія, а відчуття душевного наставлення до автора...“ (27. IX. 1953)

Ред. Юрій Дивнич (Лавриненко), (Нью Йорк): „Про Гоголя Ваша доповідь була барвиста й рясна фактами та думками...“ (4. III. 1952).

Проф. Волод. Доманицький (Міннеаполіс): „Сьогодні перечитав Ваші гарні й теплі спогади про Є. Х. Чикаленка...“ (5. XII. 1954).

Домбчевська Ірина, дружина д-ра Романа Домбчевського (Нью Йорк): „Я докладно вчитала Ваші спомини про Фрайштадт...“ (4. XI. 1954).

Проф. Дмитро Дорошенко, Президент УВАН, (Вінніпег): „Коли ж Ви скінчите про Грушевського, як голову НТШ? Уважно читаю кожен рядочок, бо все мені дуже цікаво...“ (4. III. 1950).

„Як посувається друк Вашої праці про НТШ? Дуже чекаю на неї...“ (23. III. 1950).

Антін Драган, ред. „Свободи“ (Джерзі Сіті): „Прийміть нашу щирю вдячність за спогади про

акад. Кримського. Це прекрасна річ і читається, як казка... Я переконаний, що цими спогадами буде одушевлений теж д-р Мишуга, що тепер на відпустці...“ (6. VIII. 1951).

„На Ваші спомини ми вже мали чимало і дуже прихильних відгуків...“ (25. VIII. 1951).

Л. Дражевська (Нью Йорк): „Бажаю Вам більше надрукувати з Ваших спогадів, бо колись ще на них неодне покоління вчитиметься...“ (6. I. 1955).

Інж. Павло Дубрівний (Філадельфія): „З великою приємністю читаю Ваші спогади про СВУ у час. „Свобода“. Хоч Ви і не маєте під руками архіву СВУ, але з пам'яті подаєте дуже цікавий і цінний матеріял...“ (9. VIII. 1954).

Ред. Федір Дудко (Нью Йорк): „Що доброго коло Вас? За добре вважаю все те, що Ви публікуєте дещо з своїх споминів. Колись вони дуже придадуться нашій історії і вона Вам скаже своє спасибі...“ (10. I. 1950).

„Питаєтеся, яке враження роблять Ваші спомини? Дуже добре. Це потрібна річ. Приємно вражає Ваша об'єктивність. Тішуся, що Ви взяли за спомини...“ (7. II. 1950).

Віктор Завадський (Торонто, Кан.): „З цікавістю читаю Ваші артикули в „Свободі“ про Ів. Франка і Петра Івановича (Холодного). Артикул про П. І. дуже цікаво й тепло написаний. Взагалі я думаю, що Ви повинні написати обширні мемуари. Рідко хто стільки пережив і бачив цікавих людей, як Ви...“ (12. VI. 1950).

„Ваші артикули... я читаю з великою цікавістю. Особливо мене пасіонувала Ваша полеміка з Мовчаном, при чому я в 100% був по Вашій стороні...“ (7. XII. 1952).

„З цікавістю стежу за Вашою діяльністю в літературі і подивляю Вашу енергію. У Вашій полеміці з приводу мови я цілком по Вашій стороні, як також щодо літератури взагалі і зокрема советських літератів...“ (26. XI. 1954).

Митр. Іларіон (проф. І. Огієнко), (Вінніпег): „Ваш нарис „Огнище укр. науки“ вирізував собі...“ (14. IV. 1950).

„Вашу цінну працю про НТШ я одержав і складаю Вам за неї свою сердечну подяку. Перечитав я її з задоволенням і знайшов у ній багато цінного...“ (10. IX. 1951).

Проф. Роман Ішук (Філадельфія): „(Бажаємо) над усе здоров'я і повного задоволення для дорогого Автора, якого легке перо так мило водить нас по стежках наших юних днів...“ (Січень, 1954).

Степан Кебало (Нью Йорк): „Я перечитав уважно обі частини Вашої цінної статті під наголовком „Наболіла справа“...“ (26. II. 1952).

Проф. Кость Кисілевський (Нью Йорк): „Ваша книжка зробила на нас якнайкраще враження...“ (Огнище укр. науки). (23. VII. 1951).

„Жадна досі історія НТШ не була така жива та палка, як саме ця. Рекомендуємо її кожному, хто цікавиться українською наукою та її здобутками, бо в приступний спосіб зазнайомиться з ними...“ (рец. „Новий Світ“ ч. 9 1951).

Олекса Кобець, поет (Бофало): „Перечитував Ваші чудові нариси про СВУ, зокрема про Фрайштадт...“ (31. XII. 1954).

О. Копач (Торонто, Канада): „Книжку (Огнище укр. науки) читаємо з великим зацікавленням і напруженням думки. Серед наших книжок належить

вона до тих рідких, вартісних, що збуджують здорове почуття національної гордості...“ („Гомін України“, ч. 46, 1952).

Охрим Криворучка (Торонто, Кан.): „З великою приємністю хочу Вам подякувати за Ваші дописи в „Свободі“, бо я все перечитую, як також тепер описуєте славної пам'яті нашого добродія і мецената Є. Чикаленка...“ (6. XII. 1954).

Ред. Павло Кукурудза (Міннеаполіс): „Читаю в „Свободі“ Ваші чудові wspomini про визначних наших діячів...“ (5. I. 1955).

Ред. Волод. Левинський (Відень): „Твою книгу про Н. Т. ім. Ш. отримав. Дуже дякую. Книга написана добре...“ (24. VIII. 1951).

о. Протоієрей д-р Володимир Левицький (Алентавн, Па.): „Дійсно — Ви ходяча енциклопедія, коли читаю раз-у-раз в нашій пресі Ваші спомини про наше недавнє минуле відродження. Ці спомини дуже цінні й за це моє для Вас признание! Бажаю Вам повних сил ще багато-багато написати про речі, про які вже написали, звичайно, іншого змісту, бо Ви мабуть єдиний придніпрянський Галичанин, який прекрасно знає події на всіх наших землях. А ще й пам'ять Вам служить, бо вона просто епохальна у Вас, коли отак ото пишете і воно правдиве й цінне!...“ (6. VIII. 1954).

„...Подивляю завжди Вашу геніяльну пам'ять, Вашу працюовитість, наукову всебічність, молодечість думок, проглядність думок, уміння бути всеукраїнцем-сборником серед наших еміграційних розходжень, живим реставратором загинувших джерел нашого недавнього минулого. Пишіть і далі так багато і про все і всіх,

байдуже, чи воно комусь може й не сподобатися... Не зневірюйтеся різними помітками в пресі, а давайте усе, що знаєте, що робили, що творили, що задумували, що не докінчили, що чули про інших і від них, що досі не затривалено на папері для майбутніх поколінь, що ще не загинуло зі смертю наших провідних старших діячів..." (2. XII. 1954).

Андрій Лівницький, Президент УНР в екзилі (Карльсруе): „Вашу цікаву книжку („Огнище укр. науки“) прочитав уважно й особливо мені було приємно, що так добре згадали про Грушевського..." (21. V. 1951).

Д-р Лука Мишуга, редактор „Свободи“ (Джерзі Сіті): „Пишете добре й цікаво..." (28. IV. 1952).

Яків Мінченко, суддя, кол. посадник м. Ніжєня на Чернігівщині (Нью Йорк): „Щиро дякую Тобі за книжку („Огнище укр. науки“) про НТШ. Тільки тепер, коли я прочитав її від першого і до останнього рядка, я собі уявив, яку величезну культурно-наукову й навіть громадську роботу воно провадило. Думаю, що не лише я, а більшість і велика більшість наших Українців мала і має таке ж саме уявлення про цю дуже поважну інституцію. Твоя книжка... багатьом розкриває очі на дійсне становище культурно-науков. української справи..." (10. VIII. 1951).

Проф. Волод. Міяковський, бібліотекар У. В. Акад. Наук: „Стаття Ваша в „У. Вістях“ надзвичайно цікава і важлива, так само, як і в „Америці“ (про НТШ)..." (Ляйпгайм, Баварія, 23. XII. 1949).

„Спогади Ваші про Петлюру читав з інтересом..." (Нью Йорк, 25. VII. 1953).

Архиєп. Мстислав (Скрипник) (Савт Бавнд Брук, Н.Дж.): „Ваші спогади я читав з великою увагою. Подяка Вам, що до майбутньої, добре й правдиво написаної, біографії Покійного Отамана докинули чимало дуже цінних даних..." (4. VIII. 1953).

о. Проф. Д-р Іриней Назарко, ЧСВВ (Рим): „Вол. Дорошенко своїм нарисом („Огнище укр. науки“) виконав справді подиву гідну роботу... В цілому нарис Вол. Дорошенка є дуже пильно складеною, совісною, об'єктивною й дуже хосенною науковою працею, що прислужитись кожному, хто тільки схоче інтересуватись українською наукою..." (Записки Чина Св. Василя Вел., Серія II, Секція I, т. I. (VII), вип. 4, Рим 1953, стор. 670).

„Гарні й добрі Ваші статті в „Свободі“. Дай, Боже, так далше, Володимире Вікторовичу!" (14. V. 1954).

Редакція час. „Народна Воля“ (Скрентон, Па.): „Книжка автора („Огнище укр. науки“) написана з любов'ю і знанням справи — є цінним причинком до студій над українською наукою..." (ч. 26 з 1951 р.).

Проф. Олександр Неприцький-Грановський (Ст. Пол, Міннесота): „Будемо Вам дуже вдячні, як Ви будете так ласкаві нам щось написати до „С. У.". Ви маєте так багато тем і маєте добре перо, то Вам не повинно зробити великої труднощі... Буду Вам сам дуже вдячний, як надішлете мені якусь гарну, добру статтю до журналу..." (16. XI. 1954).

Д-р Іван Німчук, редактор „Укр. Вістей“ (Едмонтон, Кан.): „Ваші фейлетони про НТШ читаю з цікавістю, в них багато

невідомого навіть для мене...“ (12. IV. 1950).

„Це незвичайно цінна праця нашого відомого вченого... Цю вартісну книжку... повинні придбати для себе не тільки всі книгозбірні, але й усі ті, що цінять наукову працю і люблять добру книжку...“ („Огнище укр. науки“). — („Укр. Вісті“ ч. 37 з 1951 р.).

„Читаю залюбки все, що пишете, і подивляю Вашу начитаність та Вашу пам'ять. Другий такий — це д-р Степан Баран, що є тепер „ходячою енциклопедією“. Особливо подобався мені Ваш виступ у правописній справі...“ (28. VIII. 1952).

„Знаменито Ви написали про пок. М. Возняка. Краще схарактеризувати його як людину й науковця годі. Подивляю Вашу пам'ять, у якій зберегли стільки подробиць про Покійного...“ (Квітень, 1955).

„Дуже я радий би Вам видати окремою книгою Ваші спомини — некрологи про вчислених Вами діячів — Ваших добрих знайомих і приятелів. У часописах все те пропадає. Думаю, що була б солідна й цікава книга...“ (28. IV. 1955).

Обєднання Укр. Письменників „Слово“ (Нью Йорк): „Читаючи останніх років фрагменти Ваших споминів в українській пресі, хочеться надіятись, що ці незвичайно вартісні спогади скоро з'являться окремим виданням та стануть настольною книжкою історика, як і всього молодшого покоління...“ (6. XII. 1954).

Проф. Олександр Оглоблин (Лудлов, Масс.): „Щиро дякую Вам за статтю-спогади про Покійного М. С. Возняка. Стаття прекрасна...“ (16. V. 1955).

Ред. Іван Оксанин: „Дорошенко — по-майстерськи зма-

лював Івана Франка, як ученого, поета, політика, редактора і як людину взагалі...“ („Гомін України“, Торонто, 1951, ч. 51).

Д-р Тиміш Олесіюк (Кервил, Тексас): „Я з приємністю читаю в „Свободі“ Ваші статті...“ (31. I. 1955).

Зенон Охримович (Маркет Дрейтон — Великобританія): „По прочитанню Ваших дуже цікавих і гарних спогадів про І. Франка, хотів я... написати. Мушу признатися, що й я... взявши „Свободу“ в руки, перше дивлюся, чи немає якихось спогадів чи статті Вами написаних. Але й Ваші статті дуже цікаві й цікаво написані, бо в них відзеркалюються думки напевно великої більшості читачів-ляків... Подиву гідна є Ваша пам'ять...“ (27. XI 1952)

Микола Палій (Міннеаполіс): „...Безпосередньою причиною мого звернення до Вас були Ваші цінні статті й відозви в часописі „Свобода“...“ (27. XII. 53).

Д-р Євген Ю. Пеленський (Сідней, Австралія): „Дістав Вашу прекрасну книжку про НТШ („Огнище укр. науки“), яку зараз таки в поїзд прочитав, дарма, що поїзд їде чарівними околицями...“ (24. XI. 51).

Проф. Роман Придаткевич (Стейт Каледж Мюррей, Кентакі): „...Хочу подякувати Вам за Ваш чудовий фейлетон про життя та заслуги Е. Х. Чикаленка...“ (6. XII. 1954).

Проф. Вол. Радзикович: „Його історія НТШ („Огнище укр. науки“) далеко виходить поза рамки академічного нариса, прибираючи куди ширше значення... Допомогла авторові його знаменита пам'ять, якої докази дав в останніх часах у ряді спогадів, розсипаних (шкода, що вони розсипаються) по ча-

сописах...“ (Новий Шлях, Вінніпег, ч. 71 з 1951 р.).

Мін. Юліан Ревай (Нью Йорк): „З інтересом слідкуємо за Вашими статтями в „Свободі“, які Ви присвячуєте діяльності Укр. Конгресового Комітету. Маємо на увазі Ваші статті, як перед Пятим Конгресом Американських Українців, так і останню „Ідемо далі“...“ (10. XII. 1952).

Проф. Д-р Іван Розгін (Дітройт, Миш.): „Ми читаємо з приємністю Ваші дописи, особливо вдалі останні два...“ (в „Свободі“). (4. V. 1954).

Іван Романків (Едмонтон, Канада): „З великою приємністю прочитав я недавно в „Свободі“ Вашу статтю про НТШ...“ (4. VI. 1952).

Іван Сингаївський (Міннеаполіс, Мінн.): „Читаю Ваші спогади в „Свободі“ про акад. Кримського. Дуже подобаються мені...“ (13. VIII. 1951).

„Дякувати Богу, весь час стрічаю Ваше ім'я на сторінках „Свободи“... А остання Ваша стаття „НТШ — всеукраїнська установа“ мене дуже цікавила. Так багато розповідає про те, чого ніколи не чув. І не лише ця стаття, а всі попередні також. Які цінні, вартісні спогади!...“ (Різдво Хр., 1954).

„Оце щойно кінчив Вашу третю статтю з „Курсу українознавства“, бо перших дві прочитав учора. Яка пренадзвичайна, гідна Ваша заввага. Чудово...“ (Великдень, 1954).

Іванна Скоплякова (Амстердам, Н. Й.): „Як маєтсь Шановний Пан Директор? — часто з приємністю читаю Його різномірні спомини і так майже бачу автора в кімнаті Вашій на Чарнецького...“ (Лист до п. Софії Дорошенкової, 27. IX. 1953).

Вікторія з Чикаленків Скоропис (Берлін): „Дуже добрі спо-

мини про батька...“ (31. XII. 1954).

Проф. Д-р Роман Смаль-Стоцький, Голова НТШ у ЗДА (Милвокі, Віск.): „Ваша стаття знаменита і я з насолодою прочитав її. Думаю, що вона буде окрасою Шевченківської сторінки у „Свободі“...“ (22. IX. 1954). Про статтю „Українська наука як промотор визволення“.

Д-р Ростислав Сочинський (Бруклін, Н. Й.): „З увагою читаю Ваші цікаві статті у „Свободі“ та інших часописах...“ (25. IV. 1951).

Д-р Василь Стецюк (Джерзі Ситі, Н. Дж.): „Зокрема з приємністю читав я Ваші статті в „Свободі“ й „Америці“...“ — Статтю про Гоголя д-р Стецюк називає „прекрасною“. (22. III. 1952).

Т.: „Книжка незвичайно багата змістом...“ (Рецензія на „Українські Бібліологічні Вісті“, „Християнський Голос“. Мюнхен, ч. 46 з 1951 р.).

Проф. Маркіян Терлецький (Шикаго): „Читаю пильно Ваші прегарні спогади в „Свободі“...“ (2. V. 1952).

Ред. Микола Троцький (Женева): „Я мав нагоду подивляти Вашу пам'ять у Ваших споминах про наших визначних людей...“ (27. XII. 1952).

Редакція „Української Думки“ (Лондон): „Читаючи цю книжку („Огнище укр. науки“), написану людиною, яка є живою історією НТШ, не можна не похвалити гордості на наших предків та на нашу науку, яка, в так невідрадних умовах праці, творила для нації такі цінності. Книжку рекомендуємо прочитати кожному українцеві, якому дорога українська справа...“ (ч. 30 з 1952 р.).

Ред. „Українського Слова“ (Париж): „Праця Вол. Доро-

шенка („Огнище укр. науки“) вельми цінна для популяризації серед української еміграції цієї наукової устави, що проіснувала 75 років і за той час виконала величезну наукову працю...“ („Укр. Слово“ з 13. VII. 1952).

Д-р Юрій Фединський, секретар НТШ у ЗДА (Нью Йорк): „З кількох місць чув я похвали, коли говорив про Вашу статтю у „Свободі“...“ (17. XI. 1954).

Віктор Царинник (Філадельфія): „З великою приємністю читав у „Свободі“ Вашу статтю до 80-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка... Ви блискуче володієте пером...“ (16. XI. 1954).

Проф. Д-р Микола Чубатий, Голова НТШ у ЗДА (Н. Йорк): „Праця („Огнище укр. науки“) написана інтересно...“ (14. I. 1950).

„Ваші статті про „Український Літопис“ знамениті...“ — (26. IX. 1950).

Проф. Василь Чапленко (Бруклін, Н. Й.): „З цікавістю почав читати Ваші спогади про Кримського. Цінне для мене також те, що Ви говорите про Яворницького...“ (9. VIII. 1951).

Проф. Юрій Шерех (Шевелів), (Люд): „...З інтересом і приємністю читав Вашу нову Гоголіану...“ (5. V. 1952).

Проф. Микола Шлемкевич (Елізабет, Н. Дж.): „Гратуюлю за прекрасну статтю в „Свободі“ про Гоголя...“ (9. II. 1952).

Проф. Андрій Яковлів (Флашінг, Н. Й.): „Дуже добре, що Ви відмітили 10-ти річчя смерті Олеся, „Співця Молодої України“. Чудесну статтю написали...“ (24. VII. 1954).

„Останнього часу Ви дали шедеври української мемуаристики. Бажаю Вам продовжувати її з таким же успіхом та видати окремою книгою...“ (5. XII. 1954).

„...Дозвольте мені... заслати Вам мої найщиріші побажання ще довгі, довгі літа прожити в доброму здоров'ї та обдарувати нас чудесними споминами про давнє й недавнє минуле та про наших старших діячів на науковому й національному полі. Без Ваших споминів багато з наших правдивих науковців і патріотів через якийсь десяток літ безслідно б одійшли й духовно, як вже покинули нас природною, чи й неприродною смертю. Велика заслуга Ваша перед небіжчиками й перед живим поколінням...“ (27. XII. 1954).

„...Набрався оце сили, щоб Вам написати з приводу Вашої дуже цікавої статті про бл. п. Академіка Михайла Возняка...“ (30. III. 1955).

ЗАКІНЧЕННЯ

З нагоди 75-ліття народин ВШан. Ювілят одержав низку побажань від наукових установ і поодиноких осіб. В доповнення до характеристики Особи Ювілята наведемо два наймаркантніші привіти від установ, з якими він найтісніше зв'язаний.

Наукове Товариство ім. Шевченка Сарсель, 30. вересня 1954.

До Високоповажного Пана Дир. Володимира Дорошенка
Філядельфія, ЗДА.

Вельмишановний і Дорогий Пане Директоре,

Від імені Головного Виділу Наукового Товариства ім. Шевченка й Виділу Європейського Відділу НТШ, від Колег у Сарселі та від себе особисто прохаю прийняти наші найщиріші вітання і найсердечніші побажання з 75-річним Ювілеєм Вашого трудящого життя.

У Вашій Достойній Особі вітаємо Сеніора української науки, одного з найстарших і найбільш заслужених Членів нашого Товариства, довголітнього Директора Бібліотеки НТШ і схиляємо наші голови перед Вашою невтомною і видатною працею на полі української науки і для розбудови Наукового Товариства ім. Шевченка. Півстолітня історія цієї найстаршої української наукової установи неподільно пов'язана з Вашою Достойною Особою і свої світлі сторінки завдячує також Вашій жертвенній праці.

Прийміть, Дорогий Пане Директоре, з цієї нагоди наші найщиріші побажання всього добра, а зокрема кріпкого здоров'я і сил на Многі й Благі Літа!

Дай Боже, щоб Ви ще довгі роки могли служити Вашим знанням і життєвим досвідом для української науки і нашого Товариства і мали щастя радіти разом з нами поворотом НТШ до його матернього осідку у Вільній Батьківщині.

Сердечно Вас здоровлю і вітаю та лишаюся з висловами глибокої до Вас пошани.

Проф. д-р Володимир Кубійович
Генеральний Секретар НТШ
і Голова ЕВ НТШ

Наукове Товариство ім. Шевченка

8. жовтня 1954.

Високоповажний Пан Дир. Володимир Дорошенко
Філадельфія, Па.

Високоповажний і Дорогий Пане Директоре:

Саме сповняються три чверті століття Вашого життя. Не все було воно легке, не все приємне. Невідрадли наші політичні умовини не дозволили Вам зайняти місце, яке Вам слушно належалося б, а то добре заслужена катедра в українському державному університеті.

Але і в умовах нашої дійсности Ви dokonали великих діл. Це так і в науці, і в публіцистиці, і в політиці, і в громадському життю. А вже найбільші Ваші заслуги, Дорогий Директоре, для нашого старого Наукового Товариства ім. Шевченка. Останніх 45 років праці НТШ годі уявити собі без Вас і без Вашої праці.

Тому й виконуємо наш приймний обов'язок і висловлюємо Вам, Дорогий Директоре, в імені Виділу НТШ в Америці, наші найсердечніші бажання продовжувати в кріпкому здоров'ї Вашу корисну працю для НТШ і України.

В глибокій пошані Ваші

Р. Смаль-Стоцький
Д-р Юрій Фединський

*

Від мене ж, Дорогий Ювіляте, прийміть цей скромний нарис Вашого життя й праці — як ще скромніший, але щирий, дарунок у Дні Вашого Ювілею.

Степан Микитка

Філадельфія, березень 1955 р.

